

Nový senát: nová výzva i nutnost zachování kontinuity

VELENA MAZOCHOVÁ
PAVEL KONEČNÝ

Osmnáct nováčků a šest senátorů z minulého období. Takové je složení nového Akademického senátu Univerzity Palackého. Rozhodly o tom volby, které skončily 11. dubna. Každou fakultu v něm tři roky zastupují dva akademičtí pracovníci a jeden student. Nový senát začne fungovat od června.

Jedno je jisté, „velký senát“ změní předsedu a místopředsedu. Současný šéf senátu Miroslav Dopita, který navíc pracovní přechází z pedagogické na filozofickou fakultu, už do senátu nekandidoval a místopředseda Marek Jukl z přírodovědecké fakulty se do senátu nedostal.

Udržet a kultivovat

První schůzi by měl až do zvolení nového předsednictva vést nestor senátu Pavel Anzenbacher z lékařské fakulty. „Asi budu muset. Nesedím tam ale deset let nerudně na své židli,“ zasmál se. V končícím senátu strávil necelé jedno období, protože se do něj dostal po dvou měsících jako náhradník. Nyní byl zvolen znovu. Podle Anzenbachera bude mít senát za úlohu udržet rozvoj, který univerzita zaznamenala v posledních dvou obdobích.

„A bude muset dohlížet na to, aby existovala větší otevřenost v jednání mezi vedením univerzity a fakultami. Speciálně v ekonomických záležitostech. Je to věc porozumění. Vedení může chtít rozumné věci, ale musí je umět vysvětlit. Jde o kultivaci diskuze,“ objasnil Anzenbacher.

Mezi těmi, kdo v senátu zůstanou i v letech 2014–2017, je Aleš Jakubec z fakulty tělesné kultury. „Výsledky mě překvapily, čekal jsem, že svůj mandát obhájí více senátorů. Šel jsem do toho s tím, aby byla zachována kontinuita.

Tento senát bude mít spíše udržovací funkci, protože nebude volit rektora. Ale splněna by měla být i kontrolní funkce nového vedení, které zatím nemělo dost času ukázat, co chce dělat,“ řekl Jakubec.

Odcházení

Na opačné straně, mezi těmi, kdo svůj mandát neobhájili, byl Jiří Parma z cyrilometodějské teologické fakulty. „Možná to nebude znít pěkně, ale celkem jsem to očekával a dost se na to i těšil. Po osmi letech se člověk stane ‚profesionálním senátorem‘, už ví, jak na to, a to je možná ta správná doba, kdy s touto činností přestat,“ uvedl Parma.

Do univerzitního senátu nastoupil v roce 2006 jako náhradník za Damiána Němce, který se stal proděkanem.

„Připadal jsem si jako vyoraná myš, vůbec jsem nevěděl, o co se jedná. Projednávaly se organizační změny, materiály byly plné zkratk, z nichž většinu jsem viděl poprvé v životě,“ vzpomínal Parma, který v osmiletém působení měl i etapu, kdy byl předsedou senátu.

Byla to zajímavá a podnětná práce, která mi umožnila dobře poznat nejen naši univerzitu, ale i problémy vysokého školství v naší zemi,“ dodal Parma.

Nová krev

Poprvé bude univerzitním senátorem Tomáš Opatrný z přírodovědecké fakulty. „Není to pro mne nové prostředí, zastupuji univerzitu v Radě vysokých škol a se senátory jsem v čilém kontaktu, kdykoliv je třeba se vyjádřit

k různým podnětům z ministerstva školství nebo k návrhům nové legislativy. Slibuji si od toho prohloubení spolupráce mezi naší univerzitou a vysokoškolskou reprezentací,“ uvedl Opatrný, který byl donedávna proděkanem.

Za užitečné považuje prostřídání exekutivních a kontrolních rolí, což pro sebe označil za občerstvující změnu. „Dobrý senát by měl být univerzitnímu vedení partnerem a zároveň kvalifikovaným oponentem. Je to dosti odpovědná činnost. Neměl by automaticky přikyvovat, ale ani bezduše kritizovat cokoli vedení udělá. Měl by mít pod drobnohledem veškeré kroky vedení, důsledně konfrontovat jeho sliby s jeho činy, a kdykoli je k tomu vhodná příležitost, přicházet i s konstruktivními návrhy,“ prohlásil nový senátor. Akademický senát je podle

Opatrného užitečný nástroj, bez kterého si lze pořádnou vysokou školu jen stěží představit.

Poprvé ve velkém senátu usedne také Irena Smolová, která dříve byla předsedkyní senátu přírodovědecké fakulty. „Ráda bych z pozice senátorky přispěla k celkovému rozvoji univerzity. Jsem zastáncem oborové pestrosti univerzity a vyváženého rozvoje všech fakult. Za hlavní prioritu považuji kvalitní vzdělávání a ráda bych se aktivně zapojila a podpořila vše, co přispěje ke zkvalitnění výuky. Domnívám se, že o všech zásadních rozhodnutích by měla probíhat diskuse a všechna zásadní rozhodování vedení univerzity by měla být transparentní, včetně transparentnosti financování centrálních jednotek.

Pokračování na straně 3

UP BIKE

Na kola!

Květen bude měsícem cyklistiky. Pod záštitou rektora Jaroslava Millera se naplno rozjede projekt UP Bike, který sdružuje pod hlavičkou univerzity organizace zabývající se v Olomouci rozvojem cyklistiky.

Už 29. dubna můžete vyrazit se spolkem studentů katedry dějin umění StuArt na cyklozávod za památkami, který podporuje svou účastí i rektor. Startuje v 17 hodin z Wurmovy ulice. „Pojeďu přímo od školy k pevnůstce,“ dal dopředu vědět rektor. (caf)

Foto: KRISTÝNA ERBENOVÁ

Dobrá zpráva

Jaké byly motivy akademiků a studentů, kteří do senátorských křesel usadili dvě třetiny nováčků? Změnily se preference, nebo struktura voličů? Zapůsobily předvolební kampaně? Nebo jde o prostou vůli ke změně? Některé odpovědi by mohly přinést příští tři roky: pokud voliči obmění kromě senátorů i své postoje a přijmou účast na otevřených senátních jednáních, budou moci poměřit očekávání s realitou. Částečná výměna „profesionálních senátorů“ za novou krev každopádně svědčí o slušném zdraví akademické samosprávy. A to je dobrá zpráva i pro druhou garnituru zaměstnanců – neakademické pracovníky, kteří – ač bez volebního práva – jsou součástí živoucího univerzitního organismu.

Veleňa Mazochová
redaktorka

Ombudsmanka

Andrea Preissová Krejčí se stala historicky první veřejnou ochránkyní práv studentů filozofické fakulty. Svůj hlas jí dalo 160 studentů. Ostatních 232 hlasů se rozdělovalo mezi zbývající kandidáty, kterými byli Ema Jelínková, Jindřiška Svobodová, Jiří Šubrt a Jiří Černý.

„Cením si důvěry studentů, kteří mne navrhli a kteří mne i zvolili. Chtěla bych jim vzkázat, že dveře jejich ochránce práv jsou jim otevřeny,“ řekla Preissová Krejčí bezprostředně po volbě.

Nová ombudsmanka neskrývala překvapení z výsledku voleb. Předpokládala, že kandidáti z větších kateder s více studenty než je její katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie mají větší šanci na úspěch.

Preissová Krejčí se již dříve setkala s problémy, které by si institut ombudsmanky na fakultě i na univerzitě zaslou-

žily. Nejaktuálnější se jedná o změnu podmínek studia, konkrétně výuky povinného předmětu v anglickém jazyce. Přestože znalost angličtiny nebyla podmínkou pro studium. Za palčivý problém, který se podle ní na žádné úrovni neřeší, považuje sexuální obtěžování.

Návrh na zřízení funkce veřejného ochránce práv studentů schválili senátoři akademického senátu filozofické fakulty v únoru. Studenty fakulty má bránit proti nepřiměřené tvrdosti, nepředvídatelnosti a zvůli v průběhu studia.

Ombudsman nemá žádné výkonné pravomoci, jde pou-

ze o poradní orgán. Krejčí ale nechce úřadovat ve své pracovní době. „Sedí v ní několik dalších kolegů, což pro tuto činnost není nejvhodnější,“ vysvětlila.

Zřízení ombudsmanky pro celou univerzitu navrhl před rokem senátor ze studentské komory „velkého senátu“ Petr Sojka po vzoru anglosaských univerzit. Požadoval

pro něj kancelář, sekretariát, odpovídající reprezentativní plat a poměrně široké pravomoci. Akademický senát univerzity tehdy požádal senáty fakult o vyjádření. Drtivá většina z nich však zřízení postu univerzitního ombudsmanky odmítla. (map)

Řady profesorů rozšíří Tomáš Papajík a Peter Tavel

Hematolog Tomáš Papajík a psycholog Peter Tavel úspěšně prošli profesorským řízením a Vědecká rada Univerzity Palackého postoupí schválené návrhy ministerstvu školství k dalšímu řízení.

Zástupce přednosta hematologické kliniky Tomáš Papajík patří k předním osobnostem české hematologie a hematologické vědy. Ve své vědecko-výzkumné činnosti, v níž získal mezinárodní uznání, se zaměřuje na výzkum lymfoproliferací – maligních lymfomů a chronické lymfocytární leukémie.

Vedoucí Institutu sociálního zdraví, terapeut a duchovní Peter Tavel se ve své odborné činnosti věnuje psychologii zdraví, gerontopsychologii a spiritualitě. V únoru jej akademický senát cyrilometodějské teologické fakulty zvolil děkanem na nadcházející funkční období. (mav)

MORES
Nové jméno pro opravenou posluchárnu.

2

HITLER – BENEŠ – TITO
Rozhovor s Arnoldem Suppanem. Řeč přišla i na Putina.

4

FESTIVAL FESTIVALŮ
Jak viděli AFO návštěvníci.

5

Název pro posluchárnu? Místo číselného kódu jméno – Antonín Mores

PAVEL KONEČNÝ

Podle spoluzakladatele moravské pediatrie a prvního přednosty olomoucké dětské kliniky Antonína Moresa se od minulého týdne jmenuje druhá největší posluchárna, kterou lékařská fakulta využívá.

„Když tady vcházím, vždycky si na něj vzpomenu a říkám si, měl bys z toho radost,“ uvedl současný přednosta dětské kliniky profesor Vladimír Mihál. Jak poznamenal, Mores je dodnes součástí jeho vlastní osobnosti.

„On mě neučil. Ale jak vždy zásadně jezdil na kole a vracel se z Poděbrad, tak se u nás v Hejčíně sem tam zastavil. Byl jsem tehdy sekundář a vedli jsme spolu neskutečné rozhovory. Spíš jsem ho zpovídal. Že jednou budu šéfem kliniky já, mě ani nenapadlo,“ popsal Mihál.

Mores svými názory předháněl dobu. Vyslovoval je radikálně, takže měl kromě obdivovatelů i hodně nepřátel. V debatách se prý pohyboval jako štika ve vodě – i s jejími zuby.

„Profesora Moresa jsem poznal v neblahé době budování socialismu a komunismu, na kterou doplatil, protože nechtěl mluvit jinak než myslet. Nebyl zrovna diplomat, měl svůj naturel,“ vzpomínal Mihál. Dokládá to příhoda ze Sovětského svazu, kde byl s dalšími pediatry a hned v prvním zdravotnickém zařízení udiveně prohlásil: „My se máme učit od vás? Snad vy se chcete učit od nás!“

Moresovu posluchárnu zachránila nemocnice

I když se jedná o přednáškovou místnost, Moresova posluchárna je plně v majetku Fakultní nemocnice Olomouc. „Na její uchování jsme dali šest milionů korun, aby byla energeticky v lepší kondici a aby byla stavebně v pořádku a mohla dlouhodobě fungovat,“ komentoval opravu pláště, výměnu oken, vytápění a vzduchotechniky ředitel nemocnice Roman Havlík.

Děkan lékařské fakulty Milan Kolář připomněl, že posluchárna medikům slouží pro výuku a semináře. „Protože jak opakovaně říkám, nemocnice a fakulta jsou jedno tělo a jedna duše,“ uvedl ve slavnostní chvíli pojmenování posluchárny Kolář. (caf)

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Posluchárna, do níž chodila i Moresova dcera.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Zaujetí a erudice

Na Moresovi si Mihál váží především jeho zaujetí pro medicínu. „Neměli počítače ani magnetickou rezonanci, ale základ medicíny udělali oni, jeho generace. Oni zasadili ten strom, my jen zastříháváme jeho větve,“ přirovnává

Mihál. Základ je podle něj z Moresovy éry, kdy se lékaři medicíně oddali, protože ji milovali. Dnes už prý každý do noci nestuduje. „Oni studovali všechno i oční lékařství a chirurgii, dnes se medicína strašně atomizovala. Navíc byli polygloti, například primář Kornel Chmelo ovládal šest jazyků a bez problémů s nimi mluvil,“ pokračoval Mihál.

Když Mihál jako mladý chodil do knihovny, potkával tam pravidelně Moresa, ale mladé kolegy méně. Když zestárl, Mores v knihovně seděl i v sedmdesátiletých letech. Měl pověstnou tužičku, kterou si na kraj dělal poznámky a komentáře. „Profesor Volejník pak vzpomínal, jak měli tehdy kolegové rádi právě to, co už Mores přečetl. Kvůli jeho komentářům, kde psal: to je blbost, to jsme zkoušeli a nefunguje to,“ objasnil dnešní přednosta.

Mores odstavil od velké medicíny v roce 1959, ale on nerezignoval. Byl věřící a od padesátiletého věku, na

výchovu svých dětí zůstal sám. „Byl ředitelem olomouckého kojeneckého ústavu a skončil jako obvodní lékař, ale absolutně mu to nevadilo, dělal dál medicínu,“ podotkl Mihál.

Když se on sám stal přednostou, jednoho dne se najednou otevřely dveře a přímo k němu na vyšetřovnu v civilu přišel Mores. „Blahopřál mi a řekl, co si pamatuji dodnes, buď na ně spravedlivý,“ zdůraznil Mihál. Podle něj dodnes Moresa nikdo nenahradil. „Jsem rád, že tady zanechal stopu,“ uvedl Mihál.

Mezi prvními byla Moresova dcera

Dojatá byla dcera Antonína Moresa, dětská lékařka Helena Fišarová, která byla v nově pojmenované posluchárně mezi prvními posluchači – na konferenci pediatrů. „Jsem vděčná profesoru Mihálovi, že na tatínka nezapomíná,“ řekla.

I ona potvrdila, že otec denně ve své ordinaci do večera studoval. „Bylo nás

doc. MUDr. Antonín Mores (1908–1997)

Koryfej české pediatrie. Po prvních praktických zkušenostech v Uherském Hradišti a Zlíně pracoval v Bratislavě, kde byl na univerzitě odborným asistentem profesora Alojze Chury.

V 31 letech se stal primářem dětského lůžkového a infekčního oddělení v Olomouci, později prvním přednostou dětské kliniky.

Legendární dětský psycholog Zdeněk Matějček tvrdil, že s náhradní rodinnou péčí přišel Mores. „My jsme to formulovali, ale Mores byl ten, který to dělal prakticky. To on nastartoval osvojení a náhradní rodinnou péči,“ parafrázoval Matějčka přednosta Vladimír Mihál.

Pro mnohé své kolegy byl Mores svatý. Byl výborný rétor, lékař a organizátor.

pět dětí a musely jsme být zticha,“ zasmála se.

Do dnešní Moresovy posluchárny chodila dříve jako studentka, otec jí ale kvůli „odstavení“ nepřednášel.

„Pediatrii jsem chtěla studovat odmalička. Kvůli tomu, že byl odejit, jsem začala studovat o rok později, měla jsem špatnou pozici a rok jsem pracovala v továrně. Bratr musel na Vysokou školu báňskou,“ uvedla Fišarová.

Svůj profesní život dětské lékařky prožila v Dvorcích na Bruntálsku.

Centrum regionu Haná pomáhá včelařům v boji s varroázou

Tuzemští včelaři získali nového pomocníka v boji proti roztoči kleštíku včelímu, který patří k nejnebezpečnějším škůdcům včel. Varroa lampa, která vznikla na jednom z partnerských pracovišť Centra regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH), umožní aplikovat léčivo mnohem šetrněji a rychleji než dosavadní metody, navíc bez zásahu do nitra úlu. První výrobek z produkce vědeckého centra je již v prodeji.

„Varroa lampu jsem začal vymýšlet vlastně proto, že jsem si chtěl usnadnit práci. Dosavadní metodika na boj s roztočem je poměrně náročná. Je nutné z úlu vytáhnout jeden z plástů a vlo-

žit mezi ostatní plásty zapálený pásek s účinnou látkou,“ popsal dřívější postup jeden z autorů lampy Karel Dušek.

Vedoucí olomouckého pracoviště Výzkumného ústavu rostlinné výroby, které je součástí CRH, proto začal před zhruba třemi lety přemýšlet o jednodušším postupu. Výsledkem je kovová Varroa lampa, která se jednoduše vloží do otvoru na strůpkovém víku. Do lampy se dá zapálený pásek s účinnou látkou a pomocí cirkulace vzduchu se léčivo rozptýluje do prostoru úlu.

„Vše je rychlé a velmi jednoduché. Vlastní ošetření jednoho včelstva trvá dvě minuty. Nemusí se vůbec zasahovat do včelího díla, čímž nevzniká riziko jeho poškození, případně usmrcení matky. Lampa je navíc v podstatě nezníitelná, může ji využít několik generací včelařů,“ vysvětlil Dušek. Vývoj lampy, která je uznána jako veterinárně-technická pomůcka pro léčbu varroázy, trval zhruba tři měsíce. Mnohem delší dobu si vyžádala potřebná administrativa.

Včely v olomouckém vědeckém centru hrají významnou roli. Jejich úkolem je totiž opylovat cizosprašné zeleniny

a léčivé rostliny, jež jsou součástí genofundu. Ze zhruba dvaceti kmenových včelstev se během roku odebere kolem 160 oddělků. V každém z nich je zhruba dva tisíce včel, které slouží v technických izolátorech k opylování.

Varroázu včel způsobuje roztoč kleštíku včelí (Varroa destructor, Anderson & Trueman, 2000), který na včelách parazituje a může způsobit i jejich uhynutí.

V současné době představuje pro včely jedno z největších nebezpečí. Léčebná kúra se provádí třikrát na podzim, v případě nutnosti se opakuje na jaře.

Varroa lampa je chráněna užitným vzorem registrovaným u Úřadu průmyslového vlastnictví. Zájemci si ji mohou zakoupit ve včelařských potřebách Koppová na třídě Míru v Olomouci. (srd)

Varroa lampa.

Foto: CRH

Karel Dušek s Varroa lampou.

Foto: MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Krátce

Zdeněk Hazdra ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů

Absolvent historie se specializací na moderní dějiny Zdeněk Hazdra byl zvolen novým ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů. Ve třetím kole konkurzu získal nadpoloviční většinu hlasů a zvítězil nad historičkou Muriel Blaiveovou. Jmenovací dekret převezme 22. dubna, formálně bude jmenován 1. května. I když nyní působí na katedře středoevropských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Olomouc, kde studoval, patří k jeho nejzamílovanějším městům v Česku. (map)

Nová aplikace: Psychoid

Katedra psychologie spustila mobilní aplikaci Psychoid určenou ke komunikaci. Aplikace nabízí aktuální oznámení katedry i rozvrh hodin. Jejím prostřednictvím mohou uživatelé posílat komentáře či návrhy, týkající se aktuálního dění na katedře. „Věříme, že příjemní posluchačům studium a zjednoduší orientaci nejen na katedře, ale i na celé univerzitě. Aplikace totiž obsahuje i jednoduchý popis, jak se dostat do učeben katedry,“ uvedl vedoucí katedry Matuš Šucha. (map)

Majáles zaplaví Olomouc zábavou v komiksovém hávu

MARTIN VIŠŇA

Tradiční oslavou jara a studentského života ožije město v úterý 6. května, jeho centrem bude Korunní pevnůstka a přilehlé Bezručovy sady. Oproti loňsku bude majáles pouze jednodenní, přesto organizátoři slibují nabitý kulturní i sportovní program bohatý na zážitky i poznání.

„Letošní majáles se inspiroval světem komiksu a fenoménem superhrdinů. Tato témata se odrážejí nejenom ve vizuálu majálesu, ale také v soutěžích o nejlepší masku nebo nejlepší autorický komiks. Superhrdiny se také zájemci budou moci stát, když projdou disciplínami naší superhero akademie, na níž spolupracujeme s jednotlivými fakultami univerzity a na jejímž konci čeká na úspěšné absolventy diplom a superhrdinský odznak,“ uvedl hlavní koordinátor studentských oslav Ondřej Martínek.

Loňský majálesový průvod mířil na Zbrojnici, ten letošní se vydá pod hradby Bezručových sadů. Foto: PAVEL KONEČNÝ

(Inter)aktivní Bezručovy sady

Majálesové komiksové veselí odstartuje hodinu po poledni průvodem masek a korunovací krále majálesu, účastníci ovšem tentokrát nezamíří na nádvoří Zbrojnice, nýbrž pod hradby historického centra města.

V Bezručových sadech se rozloží zmíněná superhrdinská akademie, ale

i stanoviště nejrůznějších outdoorových aktivit, jako jsou lanové překážky, možnost jízdy na létajícím kole či plavby na raftech po Mlýnském potoce, také relaxační zóna s open air čajovnou nebo stánky s interaktivními prezentacemi studentských a neziskových organizací. V parku taktéž bude připravena busker stage pro začínající nebo kolemjdoucí muzikanty.

Hudební pevnůstka

Hlavní hudební program se ovšem odehraje v areálu Korunní pevnůstky. Na dvou pódiích se vystřídá celkem devět hudebních těles.

„Snažili jsme se přivést interprety, kteří nejsou takřikajíc profíklí, a tak se nám podařilo dát dohromady vskutku mezinárodní i multizánrovou směsici kapel. Program na hlavní scéně zahájí Kieslowski, česká kapela s vytříbeným smyslem pro poetiku, během odpoledne vystoupí také From Our Hands ze Slovenska, polští králové vintage disca a elektroniky Fair Weather Friends a mladá britská trojice The Feud, ne-

nepodobná začínajícím Arctic Monkeys nebo Klaxons. Koncerty završí vystoupení Tata Bojs, které netřeba představovat,“ vyjmenoval Martínek.

Na menší scéně se pak přestaví studentské nebo olomoucké kapely, hrát budou například talentovaní Mistake nebo trip-hopovi matadoři Narcotic Fields. Hudební program na pevnůstce doplní stánky s aktivitami popularizujícími vědu a výzkum na Univerzitě Palackého.

Zbrojnice jako divadlo a kino

Nádvoří tereziánské zbrojnice, které bylo středobodem minulých ročníků majálesu, ovšem nezůstane zcela bokem. Na své si tu přijdou fanoušci divadla.

„Mohou se těšit například na podivuhodné vystoupení finského performerera Pasiho Mäkely nebo vskutku individuální představení Divadla Buffet. Večer se pak nádvoří promění v improvizované letní kino promítající filmy s komiksovou tematikou,“ prozradil Martínek.

Ve večerních hodinách se majáles přesune do olomouckých klubů, největší afterparty proběhne v S-Cube, další jsou připraveny v U-klubu nebo Metro Chill Out Clubu.

Benefiční rozměr

Stejně jako vloni také letos nebude majáles jen o zábavě. Přestože je většina jeho programu zdarma, bude vybírán dobrovolný příspěvek na podporu obecně prospěšné společnosti Šance Olomouc, která pomáhá dětem s leukemi a jejich rodinám. Ke stejnému účelu bude určen i výtěžek z večerního benefičního koncertu amerického klavíristy Nata Osborna a jeho bandu v Jazz Tibet Clubu. Vloni pořadatelé předali zástupcům Šance šek na téměř 21 tisíc korun.

Letošní ročník majálesu svým jménem zaštitili rektor Univerzity Palackého Jaroslav Miller a primátor statutárního města Olomouc Martin Major. Podrobnější informace k programu, ale i celým oslavám, jehož hlavním organizátorem je Univerzita Palackého, najdete na www.majales.upol.cz.

Zaparkuj – univerzita podpoří oživení olomouckých parků

Oživení olomouckých parků prostřednictvím akcí sportovního, kulturního a společenského charakteru pod záštitou univerzity, města a Výstaviště Flora. Tak by se dala stručně popsat idea projektu Zaparkuj, jehož vznik iniciovalo vedení univerzity ve spolupráci se zástupci magistrátu a olomouckého výstaviště.

„Jsme rádi, že jsme našli další téma, na němž můžeme spolupracovat a které v pozitivním slova smyslu ovlivní život Olomoučanů i studentů,“ uvedl k projektu prorektor Petr Bilík. Podle něj je důležité, aby se univerzita po-

dílela na kultivaci veřejného prostoru dlouhodobě. „A kde jinde než u olomouckých parků začít. Olomouc jako studentské město má v tomto jedinečný potenciál. Proč by měli studenti sedět na kolečkách, když mohou vytvářet skutečnou komunitu v prostředí, které parky nabízejí,“ ptá se Bilík.

V současné době je projekt ve fázi intenzivních příprav, za nimiž stojí asi desítky dobrovolníků z řad studentů, z nichž většina působí v různých neziskových organizacích. Akce pod značkou Zaparkuj se chystají na

květen a červen. „První z nich je plánována jako součást majálesu, kdy budeme doslova okupovat Bezručovy sady. Návštěvníci zde naleznou sportovní a outdoorové aktivity, létající kolo, rafty, paintballovou střílnici, open-air čajovnu, výstavy, desítky stánků studentských a neziskových organizací, workshopy a soutěže, bubenický jam i busker stage určenou začínajícím hudebníkům,“ vyjmenoval Ondřej Martínek, koordinátor majálesu a projektu Zaparkuj. V květnu se pod značkou Zaparkuj odehraje

také Férová snídaně ve Smetanových sadech nebo doprovodný program k Muzejní noci.

Dlouhodobým záměrem iniciativy je oživení především Bezručových, Smetanových a Čechových sadů. K tomu by měly sloužit sportovní, kulturní, ale také vzdělávací akce určené všem věkovým kategoriím. „V ideálním případě budou například seniři vědět, že každou druhou sobotu si mohou v parku zacvičit pod odborným vedením a rodiny s dětmi budou počítat, že na ně čeká každou neděli piknik s literárním čtením,“ uvedl příklady aktivit Martínek. (brz)

Nový senát: nová výzva i nutnost zachování kontinuity

Dokončení ze strany 1

Ráda bych, aby univerzita aktivně vystupovala v souvislosti s připravovanými legislativními změnami včetně změn v systému financování ve vysokém školství,“ konstatovala Smolová.

Novou roli senátorky zakusí i čerstvě zvolená ombudsmanka Andrea Preissová Krejčí. „Své zvolení senátorkou velkého senátu univerzity a zároveň i veřejným ochráncem práv studentů filo-

zofické fakulty vnímám jako osudové,“ svěřila se bezprostředně po volbách.

Studenti – senátoři

Jediný student, který bude pokračovat v senátorské práci je Josef Kaštil z fakulty tělesné kultury. „Je to velká výzva i zodpovědnost, protože budu jediný student, který bude znát souvislosti a záležitosti, které se řešily doposud. Stává se tak ze mě jakýsi mezičlánek,“ komentoval volební výsledek Kaštil.

I do budoucna by se rád věnoval cenové hladině jídel v menze.

Lucie Šustková z pedagogické fakulty a Jakub Tichý z filozofické dokonce zastupují studenty ve fakultním i univerzitním senátu. „Je to běžná praxe, být ve velkém i malém senátu. Kolegové z volebního uskupení studentů a pedagogů What's UP mi to doporučili,“ potvrdil Tichý. Působení ve velkém senátu ilustroval slovy: „Jdu tam za filozofickou fakultu a její studentskou sekci, nechtěl bych to ale dělat na úkor celé univerzi-

ty. Chtěl bych prosadit například veřejné audio záznamy ze všech přednášek, což v zahraničí funguje a vytvořit z nich audioknihovnu,“ nastínil priority Tichý.

O senátorech rozhodovalo poměrně málo voličů. Nejvíce lidí volilo na přírodovědecké fakultě – 1226, nejméně na lékařské, kde si hlasovací lístek vyzvedlo 301 voličů, což je méně než na fakultě zdravotnických věd nebo na teologii.

Lhůta pro stížnost na průběh voleb uplynula v pátek 18. dubna, výsledky jsou definitivní.

Anketa

ZAJÍMAJÍ VÁS SENÁTNÍ VOLBY? VOLÍTE?

Kateřina Čermáková
2. ročník CMTF
Nebyla jsem volit. Neměla jsem na to jednoduše čas, protože jsem po celou dobu voleb byla na praxi mimo Olomouc.

Dalibor Pavlas
4. ročník FF
Volil jsem, ale můj zájem o volby nebyl nijak velký. Začal jsem se o ně zajímat těsně před jejich zahájením. Volil jsem jen ty, které znám a jsou mi sympatičtí.

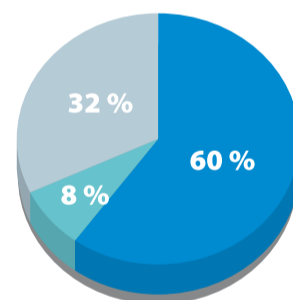
Petra Chudárková
4. ročník FF
Volila jsem pouze do fakultního senátu. Snažila jsem si přečíst co nejvíce informací, ale nakonec jsem volila podle toho, koho znám. Myslím si, že vím, co od takového senátora pak mohu očekávat.

David Jirsa
5. ročník FF
S volbami už zkušenost mám, jsem v páťáku. Tehdy i tentokrát jsem volil podle stejného klíče. Volil jsem ty, které znám, protože vím, s jakými reakcemi se mohou setkat. Nevolit bych někoho, koho bych neznal. Už teď vím, jak dopadly volby do fakultního senátu, nevím ještě, jak dopadly volby do velkého senátu univerzity. Hodně mne zajímalo, jak dopadly volby ombudsmanské.

Ondřej Kocáb
3. ročník PĚF
Voleb jsem se chtěl zúčastnit, jsou podle mne určitě důležité, ale bohužel se to nepoštěstilo a nějak jsem je minul.

Zajímají vás senátní volby? Volíte?

- Zajímají a volím
- Trochu zajímají, ale nevolím
- Nezajímají a ani nevolím

Zájem/Nezájem

Volby se konají vždy, ať o ně zájem je, nebo není. V každých volbách se ale vždy najde někdo, kdo o ně zájem má, a přitom volit nejde. Zda z lenosti, nebo zbabělosti není důležité. Počítají se hlasy v urně. Devatenáct z 226 hlasujících v anketě Žurnálu Online přiznalo, že je volby zajímají, ale nevolí. Potěšující je, že jde o výrazně menší nový postoj.

Volby do senátu zajímaly 135 hlasujících, kteří také hlasovali ve skutečnosti. Koho si zvolili, jsme zveřejnili v online verzi Žurnálu, a názory nových senátorů naplnily také úvod tohoto čísla.

Nová anketa na internetové adrese www.zurnal.upol.cz se týká divadla. Jak často jste v hledišti? (brz)

„Západ teď nemá v rukách dobré karty“

PAVEL KONEČNÝ

Světově uznávaného historika Arnolda Suppana pozvalo do Oloouce Rakouské centrum při katedře germanistiky. Představil zde svou publikaci s názvem *Hitler – Beneš – Tito* s podtitulem *Konflikt, válka a genocida ve střední a východní Evropě*. Kniha má dva tisíce stran a profesor Suppan ji psal deset let.

„Asi nikdy nebude vydána česky, protože překlad by byl drahý,“ řekl. Zároveň potvrdil, že nyní pracuje na zkrácené anglické verzi. Ta bude s 200 stránkami zhruba desetinná. Publikace je psaná pro historiky a odborné publikum, ale i pro širší okruh lidí zajímajících se o historii. „Může být zajímavá i pro filology nebo právníky, protože se dotýká lidských práv, válečného práva a řeší i ekonomické otázky. Jsou to dějiny konfliktů ve střední Evropě a mezi jednotlivými národy. Němci, Češi, Rakušané, Chorvati, Poláci, Slovinci, Srbové propojeni v konfliktu národů,“ vysvětlil Suppan.

Mohou znamenat pomlčky v názvu knihy také rovnítko?

Ne. V konfliktní historii střední Evropy jsou to ale tři výrazné osobnosti. Hitler jako říšský kancléř a vůdce německého lidu během druhé světové války, byl původně společensky Pan Nikdo, nýmand. Beneš to byl byrokrat, pro mě typický rakouský byrokrat a Tito byl bolševik. Z tohoto pohledu je nespojuje vůbec nic.

Jací tedy byli, když říkáte osobnosti?

Hitler se stal osobností až jako partajní agitátor po první světové válce. Zajímavé je, že v Mnichově byl podporován nejen radikálními pravicovými silami, ale i špičkami mnichovské společnosti. Musel být herecky nadán. Nebyl jenom křikloun v hospodách, fascinoval i vyšší společnost. Otázka je, kde se to naučil.

Kde?

Deset let bydlel ve Vídni a třikrát týdně chodil do opery – na bidýlko. Mezi diváky byly dvě frakce, jedna pro Gustava Mahlera, jako ředitele divadla židovského původu, druhá byla proti a chtěla jej odvolat. Hitler kupodivu podporoval Mahlera.

Kde tedy vzal radikální antisemitismus?

Neprobudil se ve Vídni, ale později na konci první světové války. Tehdy se zhoršovala hospodářská situace, vázlo zásobování na frontě a na druhé straně se povídalo, že na válečných událostech bohatnou židovští obchodníci. Jejich jména byla zveřejňována v novinách. V Mnichově později zjistil, že jeho antisemitické řeči mají úspěch.

ARNOLD SUPPAN (*1945)

Pochází z Korutanska v jižním Rakousku. Vystudoval historii, filozofii a němčinu. Jeho disertační práce se zabývala tím, jak rozpad habsburské monarchie v roce 1918 ovlivnil její někdejší regiony. Navštěvoval Čechy, Moravu, Vojvodinu, Halič, Bukovinu, Polsko či Maďarsko. Jako docent na Vídeňské univerzitě se věnoval jugoslávské historii od šestého století až po Tita, kterého spatřil osobně v Bělehradě v 70. letech. Působil jako hostující profesor ve Švýcarsku, Nizozemsku a na Stanfordské univerzitě v USA. Byl generálním sekretářem a viceprezidentem Rakouské akademie věd.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Jaký byl podle vás Beneš?

Beneš byl jiný typ, to byl byrokrat. Nejraději seděl u psacího stolu, psal memoranda a telefonoval. A měl mnoho židovských přátel, hlavně úředníků na ministerstvu zahraničí. Nebyl ani stranický politik, byl národovec, který ve všech vládách fungoval jako nadstranický. V Paříži měl úspěch při zakládání Československé republiky a stal se populární, národ mu věřil a měl i Masarykovu podporu.

A Tito?

To je třetí případ. Pocházel z proletariátu z dělnické třídy, byl kvalifikovaným dělníkem a v hierarchii dělnické třídy patřil ke špičkám. Nejvýše tehdy byli sazeči v tiskárně. A dělníci v automobilovém průmyslu, kde Tito pracoval jako zkušební řidič. Byl to samouk, stejně jako Hitler. Sám se vzdělával četbou. Dokonce na stará kolena se ještě začal intenzivně učit anglicky. Od Beneše a Hitlera ho odlišuje to, že byl komunist a bolševik, hodně se naučil u Lenina, včetně techniky utajování a ilegality. A hlavně se naučil, že ve straně existuje jen jeden názor.

Po deseti letech psaní jste je tedy důvěrně znal, co v nich bylo nelidského?

Světlem těch tří lidí jsem se nenechal zajmout, není to intimní soužití s těmi postavami. Věnoval jsem se všemu

ostatnímu. Nejsou to tři biografie, ty tři osoby jsou jen část knihy. Hitler byl totalitní diktátor, který se dá srovnávat jen se Stalinem, s nikým jiným. Aní s Mussolinim se nedá srovnat, to by bylo podceňování Hitlera. Byl posedlý. Jeho nejmilejší slovo bylo „bezohledně“. Radikálně trval pouze na svém řešení. Třeba v otázce vyvraždění Židů pro něj nepřicházela v úvahu jiná alternativa. Až do roku 1940 existovala teze, že musí všichni Židé pryč z Evropy. Když to nešlo, kvůli válce, rozhodl o vyvraždění. Sice neexistuje písemný rozkaz Himmlerovi, Heydrichovi nebo Göringovi vyhladit Židy, ale ústně to řekl mokrát. Hitler nebyl byrokrat, možná proto neexistuje rozkaz písemně. Měl obrovský psací stůl, který je dnes v Německém historickém muzeu v Berlíně, ale seděl u něj jen velmi zřídka.

Je málo případů, že by se ho podařilo přemluvit jeho generálům, když už se pro něco rozhodl. Jeden z nejdůležitějších pro mě je, když po atentátu na Heydricha Frank okamžitě odletěl do Berlína, protože první Hitlerova reakce byla – zastřelit deset tisíc Čechů. Frank ho přemluvil, aby to nedělal, že by to uškodilo německé věci v protektorátu.

A ti zbývající dva?

Beneš byl možná nelidský byrokrat. I odsun Němců lze považovat za jistý

druh nelidskosti. Ze zápisů z jednání Beneše s Wenzlem Jakschem v Londýně (*sudetoněmecký sociální demokrat, snažil se zabránit vysídlení – pozn. redakce*) je vidět, že Beneš mu lhal nebo neřikal celou pravdu.

Čím se vyznačoval Tito?

Uměl být nelidský nebo radikální, když se ozvala kritika z vlastních řad. Největší Titovy zločiny jsou zřejmě masové vraždy, které prováděli jeho partyzáni na vlastních lidech, čili na ustašovicích, četnicích a domobrancích (*chorvatské, srbské a slovinské radikální nebo polovojenské hnutí – pozn. red.*). Dnes se už mluví například o sto tisících zavražděných Slovincích, což byli většinou antikomunisti. Historický výzkum ještě zdaleka není ukončen. Tito byl leninovec přesně podle hesla, kdo není se mnou, je proti mně.

Byli ti tři produktem svých národů?

Hlavně jsou produktem první světové války, která ovlivnila jejich myšlení. Hitler byl čtyři roky frontový voják a bojoval až do konce. Válka je pro něj to nejdůležitější, proto neměl strach z další války a neuměl si jinak představit vytvoření velkého impéria, válka byla pro něho jediná možnost.

Tito byl osm měsíců na frontě a opravdu bojoval. A byl také napůl politický agitátor.

Beneš nikdy nebojoval, nebyl uznán za vojáka, ale jeho fronta byla ta národně politická. První světová válka ho radikalizovala politicky. Historická věda si dosud nevěšala generačního myšlení. Existuje generace první světové války a druhé světové války a obě myslí úplně jinak než generace, které neprošly válkou.

Když to vztáhneme na současnost, komu se podobá Putin?

Putin je dítě a představitel rusko-sovětského myšlení. Je to car a generální tajemník v jednom. Jeho ideál je impérium, říše. Když řekl, že největší katastrofou dvacátého století byl rozpad Sovětského svazu, tak to nebyl vtíp. Asi není zastáncem leninismu nebo stalinismu, ale jde mu o „velké“ Rusko a ruské impérium se snaží postavit na nohy. Ukrajina je jeho nejdůležitější stát, který ruskému impériu patřil a bez Ukrajiny ruské impérium postavit nemůže.

Dá se připojení Krymu přirovnat k anšlusu nebo záboru Sudet?

Ta paralela k sudetské otázce není správná. Hitler nechtěl Sudety, on chtěl hned celé Československo, což se mu nakonec podařilo. Putin se nedá srovnávat s Hitlerem, ale se Stalinem, který argumentoval stejně jako dnes Putin v Pobaltí i vůči Moldávii. Možná by byl Putin spokojený s tím, kdyby mu Evropa kývla na to, aby si vzal Krym a východní Ukrajinu. Ale myslím, že pak by šel dál. Má v hlavě staré hranice carského Ruska a vidí, jak se Západ stále více blíží k Moskvě. Bývalé sovětské státy jsou v NATO a Evropské unii a to vnímá Putin jako ohrožení a nebezpečí.

Může ze současné situace vzniknout velký konflikt?

Doufám, že ne, protože Putin ví, že by mohl hodně ztratit. Ale Západ nemá prostředky, jak ho donutit vydat Krym. Západ teď nemá v rukách dobré karty.

Květinovou výstavu univerzita oživí chemickými pokusy i čínským stolováním

Na jarní etapě největší a nejstarší české květinové výstavy *Flora Oloouc*, která se uskuteční od 24. do 27. dubna, nebude chybět Univerzita Palackého. Navštěvníkům stejně jako před rokem nabídne v interaktivních stáncích netradiční chemické pokusy, čínskou kaligrafii nebo matematickou kavárnu s hlavolamy.

Od směsice barev a vůní květin si zájemci budou moci odskočit k univerzitním stánkům v hlavní aleji. Děti i dospělí si u nich vyzkouší řadu aktivit, od měření pH půdy přes modelování krystalů z magnetek až po skládání jednoduchých zvířecích origami. „Projekt Univerzita Palackého – centrum vědy pro všechny, který se snaží dostávat vědu takřikajíc do ulic, oživí promenádu ve Smetanových

sadech. Nejen děti, ale také jejich rodiče či prarodiče tak budou mít šanci vyzkoušet si zábavné chemické pokusy, rýžování zlata, sportovní aktivity nebo třeba pálivost chilli papriček,“ uvedl hlavní řešitel projektu Roman Kubínek.

Celkem se na Floře představí třináct aktivit ze tří fakult a také Konfuciovy akademie, která při univerzitě působí s cílem popularizovat asijská studia, především čínštinu. „Program jsme připravili tak, aby zaujal širokou veřejnost. Důraz klademe na děti, které by měly přijít v pracovních dnech se školami. Nabídneme čínskou kaligrafii, malování na obličej i školu čínského stolování včetně používání čínských hůlek,“ uvedla Lucie Laníková z Konfuciovy akademie.

Hlavní květinová expozice nazvaná *Divotvorná zahrada* představí v opraveném pavilonu A plovoucí květinové záhony s tisíci narcisů, tulipánů, hyacintů, muškátů a netýkavek. Navíc ji provoní i bezmála pět tisíc řezaných lilií, kosatců, růží či frézií. Expozici obohatí i unikátní výstava orchidejí, kávy a dalších produktů z jihoamerického Peru.

Své výrobky nabídnou i čeští, slovenští, nizozemští a polští pěstitelé květin, masožravých rostlin, kaktusů a sukulenů, okrasných keřů a skalniček. Volné plochy výstaviště budou patřit zahradnickým trhům s pestrou nabídkou zeleniny, semen, okrasných rostlin, školkařských výpěstků i zahradnických pomůcek. Vstupné činí sto korun, studenti zaplatí 80 korun. (srd)

Navštěvníky jarní Flory čekají i zajímavé pokusy v podání Univerzity Palackého. Foto: MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Návštěvníci AFO hodnotili festival v superlativech

MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Prátelskou atmosféru, bohatý program i širokou nabídku dokumentárních filmů oceňovali návštěvníci 49. ročníku mezinárodního festivalu populárně-vědeckých filmů Academia Film Olomouc. Na několika místech ve městě se od úterý až do neděle potkávali studenti, zástupci veřejnosti, vědci, popularizátoři vědy i profesionální filmaři.

O kreditu festivalu, který pořádá Univerzita Palackého, má zcela jasno režisér Radim Procházka. Na AFO prezentoval snímek *Či je moje dítě?*, který vychází z populárně-naučných dokumentů ve stylu pořadu BBC Horizon. „AFO je jediný festival svého druhu u nás a myslím si, že i v zahraničí má dost vysokou pověst. Vzhledem k tomu, že natáčím filmy popularizující vědu, je pro mě užitečné mít možnost předvést se publiku, které tyto snímky zajímají,“ uvedl Procházka.

Ačkoliv hlavním cílem jeho návštěvy Olomouce bylo představení soutěžního snímku, nepodceňuje ani význam festivalového zákulisí. „Obecně lze říct, že festivaly do jisté míry ovlivňují celé filmařské dění. Shání se na nich peníze na budoucí filmy, hledají se partneři, lidé se prezentují zástupcům jiných festivalů.

Publikum při zahajovacím ceremoniálu festivalu.

Foto: JAN HROMÁDKO, AFO

Bez festivalů bychom my filmaři neexistovali. Takže nejen projekce filmů, ale i neveřejná profesionální část je pro nás velmi důležitá,“ připustil režisér.

Nové podněty a informace festivalový program nabídl i dalším profesio-

nálům. Například náplň hlavní programové sekce Kosmos vysoce ohodnotil i jeden z předních českých popularizátorů kosmonautiky a vedoucí odboru vzdělávání České kosmické kanceláře Milan Halousek. „Z mého pohledu je festival samozřejmě zajímavý tím, že se

týká vesmíru. Je zde ohromné spektrum filmů, od těch dokumentárních až po vyšetřování havárie raketoplánu Challenger. Festival se mi moc líbí. Návštěvníci mohou vidět astronomii v nejšířším slova smyslu. Bohužel se nedá stihnout vše,“ posteskl si Halousek.

Další z pravidelných návštěvníků, Stanislav Vaněk z časopisu *Vesmír*, si cení zejména atmosféry AFO. „Dělají ho mladí lidé, je to velmi akční. Jedinou slabinou je možná to, že program běží na řadě míst a člověk nestačí vidět všechno. Jinak je úžasné, že tu lze potkat spoustu zajímavých lidí. Myslí si, že je to věc, která pomůže celé vědě, a nejenom její popularizaci,“ uvedl zástupce časopisu, který uděluje jednu z festivalových cen.

Dominantní část publika tvořili studenti. Někteří se zaměřili na projekce, jiní vyhledávali spíše přednášky a workshopy. „Nejvíce mě zaujaly dokumentární filmy. Zajímám se hlavně o přírodu, proto jsem si vybírala tuto tematiku,“ řekla studentka přírodovědecké fakulty Daniela Kosová.

Její kolegyně z fakulty Veronika Boková si vybrala raději přednášky. „Festival nemá žádné slabiny. Organizace byla perfektní, časově vše sedělo. Nejzajímavější pro mě byly věci ohledně astronomie, chodím zejména na přednášky a workshopy. Dozvěděla jsem se řadu nových informací, o nichž jsem neměla ani potuchy. Opravdu jsem nadšená,“ prozradila studentka.

Kromě vesmíru se festival tematicky zaměřil i na nespavost, podoby lásky, domácí mazlíčky či fenomén první světové války. Přijelo na něj téměř 300 českých i zahraničních hostů.

Osudová pětka. Jan Vičar osobností roku olomoucké kultury

MILADA HRONOVÁ

Hudební skladatel a muzikolog Jan Vičar obdržel od Olomouckého kraje ocenění v kategorii Osobnost roku za kompoziční, publikační a organizační činnost.

„Mám z Ceny velkou radost. Jsem olomoucký rodák, který značnou část života prožil v Praze. Gravitační síly a životní osud mne však natrvalo přivedly zpět do Olomouce,“ řekl Vičar. Přednáší na katedře muzikologie, kterou řadu let i vedl, působí také na Akademii múzických umění v Praze. Jeho skladby, zejména pro pěvecké sbory, dosahují každoročně více než stovky provedení u nás i v zahraničí.

Cenu Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury převzal Vičar na slavnostním večeru v prostějovském Městském divadle. Na jevišti zmínil osudovou číslici pět, která jej provází životem. Je narozený pátého v pátém měsíci, vyšla mu pátá kniha, za sebou má pět ročníků festivalu soudobé hudby MusicOlomouc a také pět vydaných autorských CD, na pátém z nich je pátá píseň *Ej, Janku!*, kterou napsal svému synovi.

Jan Vičar se věnuje vokální, sborové, orchestrální a komorní tvorbě, a to ve značně širokém žánrovém i stylovém a funkčním rozpětí. Asi i proto se o něm říká, že je hudební cestovatel – cestuje mezi různými hudebními oblastmi. Ctí však tradici Roberta Smetany, dřívějšího vedoucího katedry muzikologie, jehož byl žákem. Smetana byl významný muzikolog a folklorista, sehrál velkou roli při obnově i budování univerzity.

„Smetana mne ovlivnil v mnohém, ve znalostech, v moderním pojetí hudební kultury a hodnot. Především díky jeho tradici se na katedře věnujeme i teorii populární a jazzové hudby,“ podotkl Vičar.

Přiznal, že je mu nejbližší kompoziční činnost a na lidových písních jej přitahuje především přirozenost, životnost a přítom formální vybroušenost. „Pouhé přenesení syrové materie do koncertního sálu je dnes ovšem nemožné. Někdy stačí dílo tak zvaně nasvětlit, například v případě *Ej, Janku!*, nebo prvky mezi sebou zkombinovat, jako například v *Ej, horeнка*. Jindy však přístup vyžaduje velkou míru stylizace,“ vysvětlil Vičar.

Výsledek podle něj nemůže uspokojit ortodoxního folkloristu nebo lidového zpěváka, protože pravost byla narušena, ani estéta a některé hudební kritiky, neboť folklorismy z výsledné struktury trčí jako sláma z bot.

„Všeobecně přijatelnému výsledku může napomoci přesvědčivá interpretace. Snažím se v písních ponechat co nejvíce autentického,“ dodal.

S kolektivem autorů nyní připravuje k vydání knihu *Hudba v Olomouci 1945–2013*. V syrovém stavu čítá asi 1200 stran textu. Obsahuje i kapitulu *Hudba na Univerzitě Palackého* a kapitulu *jazz a populární hudba v Olomouci*.

„Při této příležitosti vzniká i hudební logo Olomouce. Stane se jím kašna Ariona. Antický básník a pěvec Arion je také symbolem hudby a my jej díky Theimerovi máme navíc Horním náměstí,“ zdůraznil.

Čtyři desítky let úzce spolupracuje s festivalem *Svátky písní Olomouc*. Je zakladatelem, dramaturgem a předsedou festivalového výboru mezinárodního festivalu soudobé hudby *MusicOlomouc*, jehož šestý ročník se právě koná.

„Jsem potěšen tím, že tento polyžánrový festival poutá rok od roku větší zájem veřejnosti. Každoročně jí předkládáme kompozice, které vznikly v posledních dvaceti letech. Máme plně sály, což je ve sféře soudobé vážné hudby neobvyklé,“ uvedl Vičar.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

prof. PhDr. Jan Vičar, CSc. (*1949)

Studoval akordeon na ostravské konzervatoři, hudební výchovu a češtinu na Filozofické fakultě UP a skladbu na JAMU v Brně a AMU v Praze.

Byl šéfredaktorem časopisu *Hudební rozhledy* (1986–1989). Jeho pátá kniha *Imprints: Essays on Czech Music and Aesthetics* (2005) byla vydána anglicky.

Jako Fulbright/CIES scholar-in-residence přednášel na osmi amerických univerzitách (1998–1999) a jako hostující profesor vyučoval kompozici a hudební teorii na Birmingham-Southern College v Alabamě (2005). Je autorem šedesáti skladeb různého druhu – od děl orchestrálních až po cyklické kompozice pro dětské sbory.

MusicOlomouc 2014

Sedmadvacet regionálních a tři světové premiéry přinese letošní festival soudobé hudby *MusicOlomouc*, který začíná v úterý 22. dubna a potrvá déle než týden. Program doplní šest besed se skladateli a interprety a dvě přednášky.

Festival zahájí v Paláci Bohemia úterní koncert děl šesti mladých českých autorů včetně Violoncellového koncertu Tomáše Hanzlíka. Doprovod tvoří špičkový pražský orchestr Berg, mladé těleso, které klade důraz na současnou hudbu, kombinuje ji s divadlem, filmem či baletem.

Festival je zároveň přehlídkou polystylvové a polyžánrovou, otevřenou širokému spektru soudobé hudby. Se speciálním sólovým recitálem na pomezí jazzu, rocku, vážné hudby a elektroniky přijede v úterý 23. dubna do kaple Božího Těla saxofonista Ivan Myslikovjan.

V tomto působivém prostředí se odehrají celkem čtyři hudební večery. Účinkovat na nich budou avantgardní rakouský komorní ansámbl Praesenz, cembalistka Monika Knoblochová, Pražští pěvci vedení Stanislavem Mistrem či mužský vokální soubor *Affetto*, jehož koncerty jsou vždy programovým, zvukovým a prostorovým experimentem. Jeho obsahem je široký repertoár od české a evropské renesance přes soudobou klasiku až po úpravu spirituálů s využitím barevných možností mužského čtyřhlasu. Věvodí mu vysoký kontratenor Jana Mikuška. *Affetto* vystoupí v kapli 30. dubna. (map)

Karen Bentley Pollick na festivalu MusicOlomouc. Foto: JIŘÍ SOSNA

Zase chvíli Kamerunkou

Svět očima zkušeností studentů katedry rozvojových studií.

Po roce jsem se v lednu 2014 na dva měsíce vrátila do mého druhého domova, malé vesničky Big Babanki v severozápadním Kamerunu. Tentokrát ne jako učitelka prvňáčků, ale už jako studentka prvního ročníku doktorského studia, která v Kamerunu začala pracovat na své dizertační práci o metodách výuky na zdejších základních školách.

V rámci výzkumu jsem se snažila obejít co nejvíce základních škol, vidět co nejvíce učitelů při práci a zjistit,

co a jak se v Kamerunu učí a jaké se používají výukové metody. Už při mé první návštěvě v Kamerunu jsem pár škol viděla a pochopila jsem, že to nebude žádná hitparáda. Ve školách jsem pak strávila celé hodiny a viděla, že se z hodiny učí jen patnáct minut, jak učitelé děti bijí hlava nehlava, že jeden učitel musí zvládat až devadesát dětí. Nebyla to příjemná podívaná.

Spoustu času jsem trávila ve vesnici s místními lidmi, kteří jsou neuvěřitelně milí a se vším mi pomáhali. U vychlazeného, lahodného kamerunského piva bylo na denním pořádku probírání stížností na prezidenta, školství, policii nebo stav silnic. Víkendy jsem trávila pro změnu s mými českými kamarády v horách nad vesnicí, kde naše občanské sdružení Kedjom-Keku postavilo před dvěma roky školu, ve které jsem učila, a letos mě vystřídal jiní. Oproti hluku a prachu vesnic a měst, kam jsem jezdila do škol na pozorování, byla škola v horách balzámem na duši. Čistý vzduch, čistá voda, klid, málo lidí. Co více si po náročném týdnu přát.

Ne všechny týdny ale byly vysilující. Jednou například přijel na tři dny do vedlejšího regionu kamerunský prezident, a proto vyhlásil ve všech okolních regionech třídní prázdniny. Když jsem ráno přišla dle domluvy do školy, nikde nikdo. Malé dítko pobíhající kolem mi situaci pohotově vysvětlilo: „Ty jsi ale divná, vždyť jsou přece prázdniny.“ Co k tomu dodat? Já ten Kamerun prostě miluju.

Veronika Hečzková

Foto: archiv VIT

Jom ha-Šoa

יום השואה

Den vzpomínání na oběti holocaustu

Olomouc | 28. 4. 2014 | 13–15 hodin | Horní náměstí

Praha | Brno | Kutná Hora | Liberec | Sušice

Vzpomínková akce se koná se záštitou ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu Jiřího Dienstbiera

PR 1409

Daruj krev s Univerzitou Palackého

Daruj v barvách UP a získej kromě dobrého pocitu i stylový iPad

Soutěž s Univerzitou Palackého a Fakultní nemocnicí v Olomouci o iPad a další skvělé ceny!

Proč?
Protože bezplatně darovat krev či krevní plazmu je pocit k nezaplacení. Protože chceme podpořit dobrou myšlenku a motivovat prvodárce i ocenit stávající dárce. Protože věříme, že studenti a zaměstnanci univerzity by měli jít příkladem.

Jak?
Soutěžit můžete po celý rok, v prosinci pak z dárců – studentů a zaměstnanců univerzity - vybereme 10 výherců, kteří získají od Univerzity Palackého zajímavé ceny. Jeden z vás si navíc odnese stylový iPad, vhodný ke studiu i k práci.

Kdy a kde?
Soutěž probíhá do 30. listopadu na Transfúzním oddělení FNOL. Každý dárce, který prokáže, že je studentem nebo zaměstnancem UP, bude zařazen do soutěže automaticky. Na našem webu můžeš navíc sledovat, jak si v průběhu roku vedou studenti jednotlivých fakult a zaměstnanci.

Záštitu nad akcí převzali
Jaroslav Miller, rektor Univerzity Palackého v Olomouci
Marek Jukl, prezident Českého červeného kříže

„Každou kapkou své krve můžete pomoci lidem, kteří měli v životě o kapku méně štěstí než vy.“

Vzpomínka na profesora MUDr. Jiřího Lenfelda, CSc. (18. 4. 1924 – 13. 1. 1994)

V letošním roce si připomínáme významnou osobnost Univerzity Palackého, profesora MUDr. Jiřího Lenfelda, CSc., a to jak při příležitosti jeho nedožitých 90. narozenin, tak i 20. výročí jeho úmrtí. Profesor Lenfeld nepochybně patří k významným osobnostem nejen lékařské fakulty UP (dlouholetý přednosta Ústavu farmakologie, proděkan pro stomatologický směr, děkan LF UP v období 1962–1966), ale i celé univerzity (prorektor pro pedagogické záležitosti 1966–1969).

Profesor Lenfeld se narodil v Brně v r. 1924 jako syn profesora Veterinární fakulty MU. Jeho otec byl za I. světové války legionářem a hlavním veterinářem čs. legií v Rusku. Zemřel krátce po okupaci Československa v roce 1939. Jiří Lenfeld maturoval v roce 1943 na gymnáziu v Brně, poté byl až do roku 1945 totálně nasazen jako dělník. Po osvobození studoval na lékařské fakultě MU, kde promoval v r. 1950. Po celou dobu studií pracoval jako demonstrátor a později jako výpomocný asistent na Farmakologickém ústavu LF MU, kde zůstal i po promoci jako odborný asistent až do r. 1953. Jeho učitelem byl vynikající farmakolog profesor MUDr. Jiří Štefl, který byl jednak autorem první poválečné učebnice farmakologie *Farmakoterapie praktického lékaře*, ale byl znám i jako vynikající popularizátor vědy.

Od října 1953 převzal Jiří Lenfeld vedení Farmakologického ústavu LF UP v Olomouci po předčasně zemřelé profesorce MUDr. Hedvice Zemánkové. Brzy se stal mezi studenty velmi oblíbeným pro své vynikající přednášky a také pro svůj kolegiální přístup ke studentům, z nichž mnohé dovedl pro svůj obor nadchnout. Výzkumně se zajímal zejména o farmakologii zánětu a bolesti. O této problematice napsal spolu s M. Kroutilem monografii *Farmakoterapie zánětu*.

V roce 1957 byl jmenován docentem farmakologie a profesorem toho-

to oboru byl ustanoven v roce 1966. Brzy navázal výzkumnou spolupráci s řadou klinických oborů a stal se spoluautorem prakticky všech učebnic farmakologie v Československu v období 1957–1990. Se svými spolupracovníky napsal v tomto období řadu velmi dobrých skript z oboru farmakologie jak pro studenty všeobecného směru, tak zejména pro studenty stomatologie.

Svým odmítavým postojem k okupaci Československa v srpnu 1968 se netajil, a proto byl v roce 1970 zbaven nejen vedení Ústavu a katedry farmakologie, ale byl prohlášen za tzv. pravicevého oportunistu s antisocialistickými a protisovětskými postoji. Na dobu 20 let mu bylo zakázáno téměř vše, včetně obhajoby doktorské dizertace. Na fakultě mohl zůstat v podřízeném postavení jen díky své odbornosti.

Během této neradostné doby profesor Lenfeld pro sebe nalezl jiný okruh činnosti. Výuce se věnoval s velkou intenzitou, napsal řadu skript z farmakologie. Objevil svět popularizace farmakologie a napsal vynikající scénáře seriálů pro ostravskou televizi *Člověk a lék* (1982) a *Bolest* (1988). V obou seriálech také naprosto profesionálně vystupoval.

V roce 1978 zavedl na LF UP zřejmě jako první v Československu nepovinnou výuku Klinické farmakologie, do

kteří zval k diskuzím klinické i soudní lékaře, s kterými spolupracoval při řešení tzv. farmakoterapeutických pochybení. Výuka klinické farmakologie na lékařských fakultách byla zavedena v ČR jako volitelný předmět až po roce 1990.

V roce 1990 byl znovu jmenován přednostou Katedry farmakologie a také členem Vědecké rady LF UP. V první polovině roku 1990 byl jmenován předsedou Rehabilitační komise LF UP, která se snažila napravit řadu příkoří, kterými byli postiženi studenti i zaměstnanci fakulty za období normalizace.

Vzhledem k svému věku se profesor Lenfeld k 31. 8. 1990 vzdal vedení Ústavu farmakologie, na ústavu ale dále pracoval a věnoval se především výuce studentů, která pro něho byla „koničkem“. Všechny jeho další plány však narušilo zhoubné onemocnění, se kterým statečně bojoval a téměř až do konce psal a přednášel. Nemoci podlehl 13. ledna 1994. Tuto vzpomínku na svého učitele a poslze i přítele píšu jako jeho téměř poslední žák a spolupracovník. Velmi jsem si ho vážil, obdivoval ho a vděčím mu za mnohé.

prof. MUDr. Jaroslav Jezdinský, CSc.

ŽURNÁL Univerzity Palackého

Vychází každé druhé pondělí | Registrace: MK ČR E 12524, ISSN 1804-6754
Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc | IČ: 61989592
Předseda redakční rady: Petr Bilík | Vedoucí redakce: Pavel Konečný
Redakce: Biskupské nám. 1, Olomouc | Telefon 585 631 155 | E-mail: zurnal@upol.cz
Tisk: Tiskárna Budík Grafika, s. r. o. | Náklad 3 000 ks

VTIŠTĚNO NA RECYKLOVANÉM PAPIRU

POTKÁME SE U MODRÉHO KONTEJNERU

Zlato a bronz, dvě medaile olomouckých vysokoškolaček

ZUZANA
SVOZILOVÁ

VERONIKA
TINKLOVÁ

PAVEL KONEČNÝ

Radost z medaile je vždycky, i když sportovci si cení hlavně zlata a bronzu. Stříbro znamená finálovou porážku. Zlato a bronz měly nedávno na krku i Zuzana Svozilová a Veronika Tinklová, plavkyně s ploutvemi a kapitánka olomouckých volejbalistek. Mistryně republiky a bronzová volejbalistka české extraligy.

Zatímco Svozilová studuje na fakultě tělesné kultury aplikované pohybové aktivity a nyní je na pracovní stáži v italském Torině, Tinklová chodí denně do práce na okresní soud, kde je vyšším soudním úředníkem na exekučním oddělení. „Spoluhráčky se občas zeptají na nějaké smlouvy, ale zatím nemá nikdo právní problém,“ tvrdí Veronika. Práci si tak na palubovku nenosí.

Denní trénink

„Většinou je to pořád dokola – nekrč kolena, natáhni ruce, nepřetáče se, dýchej správně,“ popsala Zuzana svou italskou práci na bazéně, kde učí děti plavat. A po práci skočí do vody sama, aby trénovala. Trénuje pětkrát týdně ve vodě a dvakrát má v posilovně suchou přípravu. „Hlavně posilují nohy a břiš-

ní svaly, paže jenom zlehka, ale mám i aerobní přípravu, třeba rychlou chůzi nebo běh na páse,“ popsala Zuzana.

Veroničin den začíná v šest ráno a končí v osm hodin večer. „Ze začátku to bylo těžší, brzy ráno vstávat a večer přicházet domů. Hned po práci na trénink a po tréninku už jenom lehnout a spát. Trénink máme denně, do toho zápasy a turnaje. Je to náročné, ale tohle stálo za to,“ chytí svou medaili. Má po sezóně. „Určitě to pořádně oslavíme, už teď máme v šatně kapitána Morgana,“ usmívá se Veronika.

Zatímco Veronice na chvíli všechno skončilo, Zuzanu čeká tento víkend světový pohár v Praze. Každé sportovní radosti předchází tvrdá každodenní dřina. „Sezóna pro nás začíná v březnu světovými poháry, kterých je kolem pěti ročně, a vrcholí v létě mistrovstvím světa a Evropy. Od září do prosince máme spíše volno na regeneraci, pak zase začnou tréninky,“ vysvětluje Zuzana. Na plavání s monoplovými se dala už jako malá holka. Nasadí si plavecké brýle, klapku na nos a také špunty do uší. „Mám problémy s dutinami, tak je používám. Na závod si je ale neberu, kdyby mi vypadly, tak by mě to znervózňovalo a nemohla bych se soustře-

dit,“ řekla Zuzana. Ploutve jsou těsné. „Trpíme tím, bolí nás z toho chodidla. Od srpna mám problémy se zánětem šlach a musím se šetřit,“ zmínila své zdravotní problémy.

Sport jako řehole

Veronika hraje volejbal od čtvrté třídy, začínala v rodném Uničově. „Do kadetek a juniorek si mě vytáhl trenér Radek Pač, takže jsem pak během gymnázia denně dojížděla do Olomouce.

Poslední zápas letošního ročníku extraligy byl hektický, šlo o bronz. „Říkaly jsme si, že to bude strašně těžký, protože Brno je houževnatý a jsou to polari. Říkaly jsme si, že se nesmíme dívat na stav, ať je jakýkoliv, a musíme bojovat o každý balon. A i když ony měly zase dva mečboly ve čtvrtém setu, říkaly jsme si, že do toho musíme jít, a zvládly jsme to. Tie-break už je o štěstí. Možná ta červená karta pro trenéra nás ještě nakopla. Urvaly jsme to,“ komentovala motivaci týmu volejbalistek jeho kapitánka.

Rozložit si síly

Na Mistrovství České republiky družstev v plavání s ploutvemi se individu-

ální výsledky nevyhlašují. „Každý jel sám za sebe, pak se na konci spočítaly body. Nás bylo pět, ale v družstvu může být až sedm plavců, mezi které se rozdělí jednotlivé disciplíny. Čím víc lidí, tím lépe, protože trenér je může rozložit, takže jednotlivce toho neplave tolik. Maximum je pět disciplín na osobu a dvě štafety. Tak jsem to měla i já,“ vysvětlovala Zuzana, šťastná mistryně republiky. Doma má asi 150 medailí z různých závodů. Na olomouckém závodě bylo osm nejlepších českých družstev, mistrovství vyhrály Olomoučanky. Výhoda domácího bazénu ale prakticky neexistuje. „Pod vodou se šnorchem nevidím pořádně ani soupeřky, jen periferně ty nejbližší, nebo na obrátcích, ale to zase jen tu polovinu, na kterou se obracím, třeba jen soupeřky po pravé straně. Signály, povely trenéra, nic z toho není zvenku slyšet,“ říká Zuzana.

Průběžné body si plavkyně kontrolovaly po každé disciplíně, věděly, že budou první, pokud neudělají chybu. „Diskvalifikace může přijít třeba za předčasný odskok, předčasný start, stačí se pohnout na bloku a hned je konec. Nebo i podjetí patnáctimetrového pásma, které máme povoleno

po každé obrátce být pod vodou,“ vysvětlila Zuzana. Délkový limit je na dně zvýrazněn značkami. Závodní koncentrace záleží na délce trati. Zuzana plave ty delší od 400 metrů po šest kilometrů. „Na delší trati nesmí být rychlý začátek, ale nesmí být ani příliš pomalý. Člověk musí dobře rozložit síly,“ osvětlila svou taktiku.

Vrcholné období

Veronika je kapitánkou mnohem déle než manželkou. „Nevím, kolik to bude, pět šest let. Je to dlouho, trenér to asi nechce měnit,“ tvrdí před svou poslední sezonou. Staví dům a pomalu plánuje rodinnou přestávku. „Pak se chci samozřejmě vrátit. V extralize jsou i hráčky, kterým je skoro čtyřicet,“ tvrdí Veronika. Volejbal je podle ní o hlavě. „Musíte se umět trefit do balonu a na sobě tvrdě makat, ale to hlavně je věřit si,“ prohlásila.

Zuzanin plavecký „důchod“ záleží na tom, kolik vydrží její šlachy. „V Česku patřím k těm starším, co mají skoro odslouženo. V Itálii se drží i holky co mají třeba i dvacet sedm let,“ vysvětlila.

Obě medailistky jsou nyní na vrcholu své sportovní aktivity. A odměna má červenomodrobílou stuhu.

Atleti změří síly na univerzitním přeboru

Poslední dubnovou středu bude atletický stadion AK Olomouc na třídě 17. listopadu hostit Přebor Univerzity Palackého v lehké atletice, který je už tradičně jedním z prvních závodů letní atletické sezony na Olomoucku.

Sportovci nejen z Univerzity Palackého, ale také junioři, dorostenci a starší žáci se utkají v běžeckých disciplínách, skoku vysokém a dalekém, hodu diskem a oštěpem a vrhu koulí.

„Nejlepší mužský a ženský výkon bude děkanem fakulty tělesné kultury odměněn ve formě jednorázového sportovního stipendia,“ uvedl ředitel závodu Vítězslav Pukner z pořadající katedry sportu.

Vloni cenu děkana fakulty získala Pavla Hřivnová z brněnského Vysokého učení technického, mezi muži dominoval Roman Paulík z olomoucké přírodovědecké fakulty. Celkem se vloni zúčast-

nilo 125 závodníků, kromě olomouckých studentů to byli také atleti z klubů napříč Moravou nebo z Pardubic.

První startovní výstřel letošního ročníku zazní ve středu 30. dubna v 15 hodin, poslední jména nových přeborníků budou známa v 19 hodin. Přihlašování a prezentace závodníků proběhne před vypuknutím závodů, v době od 13:30 do 14:30 v kanceláři atletické haly. Startovní na osobu činí dvacet korun. (vim)

Ilustrační foto: MAREK OTAVA

Halblegale Mehlspisen

Wer mich kennt, weiß, dass ich letztes Jahr in Tschechien Hochzeit gefeiert habe. Besonderen Erfolg bei den bayerischen Gästen hatten die unvergleichlichen Golatschen mit Mohn. Der Erfolg war so groß, dass meine Verwandten und ich überlegten, ob man diese in Deutschland fast vergessene Kulturpflanze auch auf bayerischen Feldern anbauen könnte. Sozusagen ein botanisch-kulinarischer Kulturtransfer von Mähren nach Bayern. Irgendwie war mir die Sache aber nicht ganz geheuer, die Mohnpflanze hat in Deutschland eine Aura des Geheimnisvollen und Illegalen. Und so dauerte es auch nicht lange, bis ich die Rechtslage in Deutschland recherchierte: Seit 1971 ist der Anbau von Schlafmohn in Deutschland generell verboten. Seit 2008 gibt es wieder Ausnahmegenehmigungen. Dafür zuständig ist eine eigens eingerichtete „Bundesopiumstelle“. Sogar für Zierpflanzen im Garten braucht man eine Genehmigung. Der Weg zum sorglosen kulinarischen Erlebnis führt also entweder zum Supermarkt, wo man mit viel Glück importierten Mohn aus Tschechien oder Österreich ergattern kann, den man natürlich nicht als Samen missbrauchen darf, oder über das behördliche Prozedere der gebühren- und kontrollpflichtigen Sondergenehmigung. Auf allen anderen Wegen wird man quasi zum Opiumdealer. Die deutsche Bürokratie ist effektiv, in den letzten Jahren ist sie zum Glück auch immer bürgerfreundlicher geworden. Aber die Vorstellung, sich gegen alle Gefahren mit immer neuen Gesetzen schützen zu können, scheint mir in Deutschland doch zu dominant. Beim Mohn könnten wir uns an Tschechien ruhig ein Vorbild nehmen.

Robert Franz Jodlbauer
lektor katedry germanistiky FF UP

Pololegální moučníky

Každý, kdo mě zná, ví, že jsem v loňském roce v Česku slavil svatbu. Zvláštní úspěch při té příležitosti měly vynikající domácí frgále s mákem. Úspěch byl tak velký, že jsme s příbuznými uvažovali, jestli by se tato v Německu skoro zapomenutá rostlina nedala pěstovat i na bavorských polích. Dalo by se říct, že by to mohl být botanicko-kulinarní transfer z Českých zemí do Bavorska. Nemohl jsem se ale zbavit pocitu, že s tím snad něco není úplně v pořádku, mák má v Německu auru příliš tajuplnou a ilegální. A netrvalo mi to dlouho, abych si vyhledal informace o právní situaci týkající se máku v Německu: od roku 1971 je v Německu pěstování máku obecně zakázáno. Od roku 2008 se občas vydávají výjimečná povolení. K tomuto účelu byl v Bonnu speciálně založen „Spolkový opiový ústav“. Dokonce pro okrasné rostliny na vlastní zahradě je potřeba mít povolení. Cesta k bezstarostnému kulinárnímu zážitku tedy vede buď k supermarketu, kde se horkotěžko dá sehnat kvalitní český anebo rakouský mák z dovozu, a tento mák se nesmí zneužívat jako semeno, anebo přes velké úřední papírování spojené s kontrolami. Všemi jinými cestami se člověk takřka stane dealerem opia. Německá byrokracie je efektivní, v posledních letech se naštěstí čím dál více zaměřovala na služby a práci s občany. Ale představa, že se pomocí stále nových zákonů a předpisů mohou lidé zachraňovat před jakýmkoliv nebezpečím, mi připadá v Německu až moc dominantní. U máku si můžeme z Čechů klidně brát vzor.

Stane se

- úterý 22. dubna (13:15–14:45)
Orchestr Berg a mladí čeští skladatelé. Přednáška ředitelky orchestru Evy Kesslerové. UC UP, posluchárna Roberta Smetany
- 22.–24. dubna (13:30–17:30)
Sportovní akce **Souboj fakult.** Šestičlenné týmy z fakult Univerzity Palackého poměří síly a mysl nejen v lanových aktivitách. Lanové centrum Proud
- středa 23. dubna (17:00)
Přednáška z cyklu Kája Saudek a (český) komiks **Saudkovi „vnuci“: současné české knižní komiksy.** Formát komiksového románu přinesl řadu pozoruhodných děl, která představí Martin Foret z katedry žurnalistiky v Café 87
- středa 23. dubna (17:00)
Ten druhý Egypt: objevování a výzkum památek v Západní poušti. Přednáška prof. Miroslava Vernerza z Českého egyptologického ústavu. Sál Václava III., Vlastivědné muzeum
- středa 23. dubna (19:30)
Filmový klub uvede snímek Tonyho Scotta **Poslední skaut** s Bruceem Willisem v životní roli. UC UP, Filmový sál
- čtvrtek 24. dubna (19:00)
Představení Divadla bez domova **Zázračné dítě** – součást programu konference Sympóziium rodinné terapie. Divadlo na Šantovce
- pátek 25. dubna (10:30)
S přednáškou **Compositional approach to some data analysis problems in the earth and life sciences** vystoupí Javier Palarea-Albaladejo (Biomathematics & Statistics Scotland, Edinburgh). PŘ UP, tř. 17. listopadu, posluchárna 5.066
- 25.–26. dubna
16. konference právních romanistů ČR a SR **Receptce římského práva v Evropě.** CMTF UP, Univerzitní 22
- sobota 26. dubna (10:00)
Vědecké kolokvium **Český komiks (a vizuální kultura) 60.–80. let 20. stol.** Muzeum umění, sál Beseda
- úterý 29. dubna (9:45)
Stěžejní existenciální problémy ve světle křesťansko-hinduistického dialogu. Přednáška dr. Krzysztofa J. Pawlowského. CMTF UP, Univerzitní 22
- úterý 29. dubna (13:15)
Interpret a skladatel. O soudobé hudbě v dnešním světě. Přednáška violoncellisty Jana Filipa Ťupy a muzikologa Miroslava Srnky. UC UP, posluchárna Roberta Smetany
- úterý 29. dubna (15:00)
Práce pro japonské cestovní kanceláře a spolupráce s nimi. Přednáška z cyklu Přednášek odborníků z praxe proslaví Kristína Kopáčková. Velká učebna, FF, Křížkovského 10
- středa 30. dubna (19:30)
Filmový klub uvede snímek **Gran Torino.** UC UP, Filmový sál (lsk)

Hvězdy na AFO

Proč jsou přírodní vědy pro lidstvo tak zásadní? Proč je popularizovat? A jak je přiblížit generaci Y? Odpovědi na tyto otázky nabídl vědecké hvězdy letošního Academia Filmu Olomouc – kanadská bioložka a televizní moderátorka Jennifer Gardy, švýcarský neurovědec a možná i první astronaut, který se vydá na Mars, Bechara Saab a přední český popularizátor britského původu Michael Londesborough (zcela vlevo). „Doufám, že mezi studenty tady dnes sedí budoucí popularizátoři vědy, vědci a výzkumníci. Pokud pro tuto novou generaci můžeme být vzorem a inspirovat je, bude to skvělé,“ zhodnotil přínos setkání v aule přírodovědecké fakulty Londesborough. (mav)

Foto: MARTIN VIŠŇA

Letní stáže, které mají smysl

„Máte už plány na léto? Chtěli byste v září mít pocit, že jste si ho užili a zároveň si svou zkušenost můžete napsat do životopisu? Vyjedte na stáž s AIESEC a zažijte několik týdnů, které stojí za to,“ nabádá studenty Kristýna Jarošová z olomoucké pobočky Association Internationale des Étudiants en Sciences Économiques et Commerciales.

Studenti bakalářského oboru mohou vyjet na dobrovolnickou stáž. „Tento typ stáže spojuje dvě velmi důležité potřeby – neustálou potřebu se rozvíjet a touhu po nezapomenutelných zážitcích. Umožňuje získat mezinárodní dobrovolnickou zkušenost a vytváří příležitost se rozvíjet a přitom pracovat na posilování

jednotlivců, komunit a organizací,“ uvedla Jarošová.

Stážisté mají obvykle hrazenou stravu a ubytování. „Soustředujeme se na projekty s přímým sociálním dopadem a dlouhodobě udržitelným řešením,“ podotkla.

Stážisté mohou žít šest až dvanáct týdnů v jedné ze 110 zemí a při jejím objevování objevit i sebe sama – najít svou vášeň a bojovat se svým strachem. Tak jako Pavla Sondová, která s AIESEC vyjela na dobrovolnickou stáž na Tchaj-wan.

„Pracovala jsem jako lektorka anglického jazyka na Pu-men Senior High School. Nikdy nezapomenu na úžasné víkendové výlety, kdy jsem byla pokaždé

doma u nějaké studentky. Díky tomu jsem viděla spoustu míst, která běžný turista nenavštíví, protože se o nich buďto nedozví, anebo se tam nemůže dostat. Překvapila jsem sama sebe tím, že jsem byla doopravdy schopná vyučovat děti angličtinu tak, aby je to bavilo. Po několika dnech i bez nějaké větší nervozity. Navíc jsem zjistila, že práce s dětmi mě doopravdy baví,“ řekla o dobrovolnické stáži studentka japonské filologie.

Kdo chce na stáži strávit delší dobu a již má bakalářský titul, může vyjet na pracovní stáž a získat profesní zkušenosti ve svém oboru. „Délka stáže se pohybuje od tří měsíců do jednoho a půl roku. Student může pracovat třeba ve firmě nebo

ve škole jako pedagog. Na pracovní stáži rovněž dostává plat,“ vysvětlila Jarošová.

K výjezdu na pracovní stáž je potřeba mít dobrou angličtinu na úrovni B2. Výhodou je i druhý jazyk – podle toho, co konkrétní firma či škola vyžaduje. Pracovní stáž může být zaměřena na business administration, kde student získá praxi v marketingu, HR, managementu či financích. Nebo si může vybrat pedagogickou stáž, na které budet vyučovat cizí jazyky nebo předměty jako cultural education. Třetí možností jsou technické stáže, které se odvíjejí od konkrétního studovaného oboru.

Podrobnosti jsou na webu olomoucké pobočky AIESEC. Uzávěrka první vlny je už 23. dubna. (caf)

UNIVERSITAS PALASCAKIANA

Mediální obraz univerzity v odrazu zpětného zrcátka tiskového mluvčího Radka Palašáka

Rekordní počet hostů i návštěvníků zamířil na mezinárodní přehlídku populárně-vědeckých snímků Academia Film Olomouc. Na Hanou přijely špičky světové vědy, například teoretický fyzik Lawrence Krauss, internetová hvězda a inovátor Derek Muller nebo epidemioložka Jennifer Gardy. Počet projekcí a bloků dosáhl rekordního čísla 150. Letošními tématy byly krásná věda a vesmír jako šperk. (Český rozhlas, ČT 1, ČT 24, Deník, IN magazín, Lidové noviny, MF Dnes, Právo | 3.–17. 4.) AFO jako šperk je zas univerzitní téma. Je nutné o něj pečovat, dobře si ho chránit a jednou za čas s ním vyrazit do společnosti. ■ Chybějící vysokoškolské vzdělání si v Olomouckém kraji musí doplnit 789 kantorů z více než devíti tisíc. Nejvíce nekvalifikovaných pedagogů mají ve svých sborech ředitelé odborných škol. Výhodou je pro ně přítomnost Univerzity Palackého, která jim studijní programy nabízí a vychází jim vstříc. (Český rozhlas, MF Dnes | 7.–10. 4.) Návrat do školních lavic by učitelům nemusel uškodit. ■ Zřejmě první ombudsman na české akademické půdě bude působit na olomoucké filozofické fakultě. O neplacenou pozici veřejného ochránce práv studentů se ucházelo celkem pět kandidátů. Důvěru dostala Andrea Preissová Krejčí. (Český rozhlas | 9.–11. 4.) Ombudswoman. ■ Hnutí, v jehož čele stojí Tomio Okamura a které ve volbách získalo 14 poslancekých mandátů, má celkem devět členů. To z něj dělá historicky nejmenší stranu v dějinách ČR. Podle olomouckého politologa Pavla Šaradína devítičlenná členská základna popírá principy politických subjektů: „Politické subjekty jsou založeny na větším počtu členů, kteří společně prosazují nějaké

zájmy.“ (iDnes | 11. 4.) Ne „úsvit“, ale „soumrak“ demokracie. ■ Na olomoucké právnické fakultě vznikla deklarace s názvem „Mír, ne válku Ukrajině!“. Zdejší vědci v ní vyzývají akademiky a studenty z celého světa, aby podpořili svým podpisem územní celistvost a svrchovanost Ukrajiny a mírové řešení konfliktu. (Český rozhlas, MF Dnes | 8.–10. 4.) Deklarace chod dějin nezmění. Ale mohla by upozornit na to, že „Krymská krize“ není jen titulek večerních zpráv. ■ Ivanka Hájková se stala nejoblíbenější učitelkou v Česku. Zlatá Ámoska učí v Prostějově matematiku a chemii a je absolventkou olomoucké přírodovědecké fakulty. Ministr školství Marcel Chládek ji bezprostředně po vítězství v soutěži vyzval, aby mu dělala poradkyni. (Deník | 9. 4.) Dobrá rada nad zlato. ■ Žáci základních a středních škol se opět zapojili do mezinárodní soutěže Matematický klokan. Soutěž vznikla přibližně v 80. letech v Austrálii, odkud si našla postupně cestu do celého světa. V České republice byl Matematický klokan uspořádán poprvé v roce 1995 díky Jednotě českých matematiků a fyziků a katedrám matematiky a algebry a geometrie Univerzity Palackého. (Zatecký a lounský deník | 10. 4.) Vždy se zamýšlím nad logikou názvu soutěže, to ale není nic ve srovnání s bezradností, kterou cítím při čtení zadání příkladů pro pátou třídu ZŠ. ■ Nadměrnými reakcemi na pyly, potraviny a různé látky trpí v Olomouckém kraji desítky tisíc lidí. Každoročně se zvyšují počty osob, které reagují přeměrným, nadměrným způsobem na látky, které ho v životě běžně obklopují. „Rizika alergie není ušetřen nikdo,“ tvrdí Jaroslava Braunová z ústavu imunologie lékařské fakulty. (Deník | 16. 4.) Promyšlený výběr témat i maximální nasazení jsou jedinou možnou prevencí před „mediální alergií“. Redakce Žurnálu přeje jaro bez komplikací...

